

Red. și Adm.-ția:
Școala No. 4.
Str. Belavrancea 23
Apare la 5 și la 20
a fiecărui luni

FOAIA ȘCOLARĂ

Abonamente:
Pe un an Lei 120
Pe jum. an Lei 60
Inserțiunile și reclame
se publică după tarife
Manuscrisele nu se
::: înapoiază :::

ORGANUL OFICIAL AL REVIZORATULUI ȘCOLAR DIN BIHOR

Lucrul manual

În numărul unu al revistei noastre am făcut promisiunea că pe cât ne va fi posibil vom lua în cercetare toate laturile desenului ca obiect de școală. După părerea mea, discutarea acestei probleme școlare și mai ales pentru școala primară, nu se poate face izolat, ci paralel cu alți tot așa de importanți, cu aceea a lucrului manual.

Dela început și fără ca cineva să se supere, trebuie să fac mărturisirea că școlile Bihorului sunt în această privință cu mult în urmă față de alte ținuturi ale țării. În cercetarea făcută printre elevii începători dela Școala normală, am putut constata că mai toți elevii nu făcuseră în școala primară, nici lucru manual, nici desen.

Oricâte motive s'ar căuta să se aducă, acest mare păcat nu se poate ierta! Școala se rezumă la papagalii arătați în numărul trecut de d-nul Gh. Bota.

Elevul insuficient „format” — nu mai zic pregătit — este pus deodată în fața unui program, care presupune că ogorul de lucru este bine prelucrat de școala primară. Nu vorbe turnate cu lopata în chip mecanic și fără viață i-se cer școlii, ci să dea cunoștințelor *puterea* de a fi turnate în *faptă*, în *acțiune*.

Numai școala activă poate să dea aceste roade prețioase și nici nu se poate concepe școala activă fără desen și lucru manual.

Scopul școlii trebuie să fie cultivarea tuturor aptitudinilor ca tot omul să guste pe deplin viața în orice împrejurări iar așeza lupta pentru existență. Aceasta presupune o dezvoltare armonioasă a forțelor omenești. Spiritul, ochiul și mâna pot fi privite ca niște unelte organice menite să se completeze și să se ajute reciproc.

Perfecționarea acestor minunate mijloace naturale nu se poate face decât prin *punerea lor în activitate* chiar din epoca copilăriei, când diferiții centri motori din creier sunt în plină dezvoltare.

Orice aptitudine își are piatra de bază în copilărie. Românul are un proverb cu formă glumească, dar plin de adevăr: „Calul bătrân cu greș se învață la drum.” Vrea să spună că ce n'ani *deprins* de mic, este mai greu și chiar imposibil mai târziu.

Progresul este un rezultat al luptei necentenite pe care omul a dus-o contra naturii și cu toate ace-

tea, tot natura rămâne marele și unicul învățator al omului. Dacă școala își cunoaște discipolii în sensul cerut de pedagogia modernă, adică pătrunde *natura* copilului, apoi nu va mai fi nimeni atât de întârziat să nu se convingă odată de rostul activităților cu caracter practic.

Aptitudinile omului nu locuiesc — dacă am putea spune așa — în diferitele organe exterioare ca ochiul, mâna, urechea, ci pornește din același izvor comun „*creerul*”. Resedința de fapt a unei perfecționări organice, nu este în organul respectiv ci la *centrul* sistemului nervos. Organul exterior rămâne numai un mijloc bine adaptat sau nu.

Acolo, în creier este bilanțul posibilităților noastre, nu în afară. Așa dar desenul și lucru manual mijloace de fapt prin exercițiul centrilor nervoși ce sunt chemați în ajutor, un fel de deducție spirituală.

Ochii și mâinile noastre sunt niște drumuri care duc deadreptul în cap. Obicinuita clasificare a lucrului cu capul sau pur intelectual și a lucrului pur mecanic este fundamental greșită. Nu există nici un fel de lucru manual care să nu reclame în același timp un efort *intelectual* mai mare sau mai mic. Depinde de persoană. Oare câte operațiuni imposibile pentru capul mulțimei nu sunt decât niște produse ieșite în chip aproape mecanic din mintea unui înzestrat de natură? Pentru unul efortul făcut într-o direcție e mai mare decât în alta; aceasta e singura deosebire.

Din cele afirmate, rezultă că efectele unui bun învățământ al lucrului manual, nu pot fi desconsiderate din punct de veder psihologic și pedagogic.

Într'un studiu pedagogic de A. Pabst, găsim astfel rezumată importanța lucrului manual pentru educație în general:

„Lucrul manual deșteaptă inițiativa, pune în mișcare esențialele energii ale spiritului atențiunea și voința, prilejind adevărata exteriorizare a voinței”. Lucrul manual este așa dar cel mai important și poate unicul mijloc „*pentru formarea inteligenței și pentru fixarea cunoștințelor în creier*”.

Când zicem „lucru manual în școală” să nu se înțeleagă meserie. Școala primară nu poate avea asemenea rosturi având în vedere etatea copiilor.

Felul cum autorul pomenit pune chestiunea lucrului manual în lucrarea „*Die Knabenhandarbeit*” îl așează la loc de cinste în sânul școlii și pe drept cuvânt.

După ce arată înțărurirea binefăcătoare asupra exprimării verbale la copii, explicând pe cale fiziologică înțărurirea sau mai bine zis legătura ce există între mână și organul vorbirii, enumără o mulțime de alte urmări prielnice instrucțiunii și mai ales educațiunii adevărate.

Dacă pentru noi oamenii mari acțiunea și lucrul este un rău necesar, pentru copil este cu totul altfel. Pentru copil este binefacere fizică și o împăcare a celor mai intime porniri naturale, având ca scop dezvoltarea lui trupească și spirituală, procurându-i în acelaș moment și plăcere.

Pentru copil jocul este o muncă serioasă și sunt jocuri în care copilul trebuie să execute ceva dictat de legile jocului, așa că prin joc copilul învață să facă ceva cerut, dacă-l pui în fața unui adevărat program pentru a cărui realizare trebuie să se supună să asculte.

Îndoparea copilului în primii ani de școală nu mai cu așa zisa muncă intelectuală, este cel mai mare păcat ce scoate copilul din făgașul vieții și trebuințelor sale.

Lucrările manuale bine alese și mai ales bine conduse, pot fi executate zilnic având în fața noastră numai copil harnic, atenți și vioași.

Experiența pe care o face copilul, ne arată și o altă latură educativă a lucrului. Numai prin lucru își formează copilul convingerea că este așa de greu să capeți îndemânarea pentru o lucrare desăvârșită ca și agonisirea cunoștințelor din matematica sau posedarea unei limbi. Așa se desvoaltă respectul intim și conștient pentru muncă în general.

În America i-se atribuie lucrului în școală o valoare pe care noi, să o spunem drept, suntem departe de a o pricepe.

Importanța socială a lucrului manual ca obiect de învățământ enunțată de Rousseau și Pestalozzi' devine neconținut tot mai evidentă.

Semiflative trebuie să ne fie cuvintele rostite în 1883 de ministrul instrucțiunii din Franța, care spune: „Prin această noblețea muncii va fi recunoscută nu numai de cei ce o exercită, ci de întreaga societate și unicul mijloc ales este lucru manual în școală... și dacă această este obiectul unui învățământ sistematic și inteligent, vor trebui să dispară multe prejudecăți și spiritul de castă, ducându-se spre pacea socială pregătită pe băncile școlii.”

Dar asupra importanței sociale a lucrului manual ca obiect de învățământ, se pot spune cuvinte și da explicațiuni mult mai frumoase și mai convingătoare.

Relațiile dintre învățător și elevi capătă cu totul altă înfașurare în timpul lucrului. Învățătorul e privit ca un prieten și ajutor, iar disciplina, acest nerv al școlii, rezultă pe altă cale.

Acest învățământ de școlii posibilitatea să citească și să cunoască și mai sigur în sufletul copilului

și să cunoască ce cuprinde, pentru ce este bun și deci, ce cale să i se pregătească pentru lupta cu viața de mai târziu.

În orice om este ascunsă o comoară, însă ea trebuie descoperită și valorificată de școală.

Pentru educația voinței este oare nevoie să mai vorbim? Un lucru început presupune un efort susținut pentru a fi îndeplinit. Este posibil acest efort fără voință, stăpânirea de sine, concentrațiune și atențiune?

Când și la noi pedagogia va fi în chip conștient alimentată de datele psihologiei care explică condițiunile de dezvoltare ale sufletului, școala se va găsi pe adevăratul său drum.

Dicționarul german: „Bilde das Auge, übe die Hand!
„Fest wird der Wille Scharf der
[Verstand.]

cuprinde în sine rostul școlii.

Toma V. Ștefănescu

Parerga didactice

Defectele dascălului și pedepsele copiilor.

Să ne deslușim mai întâi despre pricinile răsului în genere și anume să cercetăm care sunt împrejurările în care lu însuși, iubite dascăle, te poți trezi răsând de altul. Așa vom înțelege cum se poate ca și copiii să te vină să rădă de tine vreodată.

Și nouă și copiilor se poate să ne fie provocat răsul, atât de defectul real al culva cât și de ceea ce ni se pare că ar fi un defect.

În cazul când răzi de coace-ți pure defect, răsul se întoarce asupra ta, și e datorie de omenie din partea altora să te lumineze și să nu te lase în greșală.

În cazul când răzi de un defect veritabil, nu ai nici o vină alta decât că nu ți-l ascunzi. Căci răsul e un efect fatal, chiar când defectul e și el fatal.

Sunt într'adevăr și unele defecte fatale cum sunt și de acele ce pot fi înălturate.

Sunt defecte care pot fi și trebuie să fie înfrânate. Răsul copiilor e în cazul acesta un avertisment salvator. Dascălul care pedepsește pe copil pentru că au răs de astfel de defecte, ale sale, se face de trei ori vinovat: 1) pentru că are defecte pe care ar fi trebuit să și-le reprime, 2) pentru că pedepsește pe nedrept pe cel care avea dreptate să-l rădă și 3) pentru că dă exemplul rău al omului care și apără cu forța dreptul de a avea defecte.

Sunt însă și defecte asupra cărora nici voința omenească și deci nici răsul n'au putere de îndreptare, așa de pildă: defectele fizice, infirmitățile.

Desigur, în cazul când răsul copiilor e pricinuit de un defect de al tău asupra cărui tu nu poți cu adevărat nimic, atunci nu ești tu de pedepsit. Dar copilul de ce e? Copilul e un mic sufletel primitiv pe care totul îl îndeamnă spre joc și spre răs. Tot ceea ce e deplasat, contrafăcut, strâmb, îl apare ca o ridiculizare a realității; și rădă copilul tot cum rădem și noi de caricaturile reușite de desemnatori.

Prin cultivarea ochiului și exercițiul mâinii se întărește voința și se ascute inteligența.

Pe noi, adulții, care compătîm suferințele mamești, nu ne lăsa inima să rădem de defectul unui cocorșor pentru că ori de cîmpă ne dăm seama că infirmitatea lui e pentru ei un amar izvor de suferințe și că cele mai multe lacrimi ale vieții sale și sură pricinuite de acolo. Adulții care rîde de infirm trebuie să fie ori cu totul primitiv moralmente ori un pervers pe care-l satisface nenorocirea altuia.

Însă copilul nu se poate amuige de sub puterea impresiei simțurilor pentru a cugeța la invizibila suferință subiectivă a infirmului. Incapabil de a se coborî în sufletul altuia, copilul rămîne cu ochii la ceea ce-l pare o caricatură și rîde, rîde cu un rîs nevinovat, desprins de orice răutate... cel puțin la început.

Pentru a evita rîsul acesta atât de firesc dar și atât de vexator, în multe țări-legile impun o anumită selecțiune între cei ce vor să fie dascăli; un om infirm ori deșigurat nu e indicat să fie învățător căci toate calitățile sufletesti pe care le-ar avea cineva, nu pot să-i în ochi ca defectul fizic și ades nu-și va putea pune la valoare pe acelea din pricina acestuia.

Dar dacă defectul nu ți-e atât de mare încât să te facă laș și totuși printr'un rîs deasur, printr'o gură strîmbă, printr'o pronunțare prea nazală, provocî rîsul dela prima intrare în clasă... ce e atunci de făcut? Ce e de făcut dacă surprinzi meru priviri furșe și muclite, ori dacă simți aluziile ori poreclele, la adresa ta, stîturînd nevăzute și neauzite, între bănci?

Situația e extrem de delicată.

Notează mai întâi, iubite dascăle, că pedeapsa e atunci și inutilă dar și păgubitoare fie.

E inutilă: pentru că prin ea oprești copilul de-a rîde în fața ta, dar asta nu-l împiedecă să te rîdă în absență. Cu pedeapsa n'ei înlăturat impresia comică pe care i-o produsese copilului el l-ai făcut pe copil să-și încue rîsul în inimă și să-l dea drumul „pe ascuns”. (Și mai târziu te vei mira de unde ese atîta fătărnicio în lume...)

Dar fiind pedepsit pentru că a rîs de ceea ce-l părea comic, copilul se simte nedreptățit. Oreu va putea să înțeleagă el că ție-ți face rău rîsul lui. Rîsul e o pornire instinctivă, aproape fiziologică și în copil fiziologia e mai tare decît judecata. El nu rîde pentru că a vrut, ci rîde pentru că l-a venit, l-a apucat, și pace!

Iar dacă-l pedepsești pentru că n'a vrut, îi devii odios și cu cât pedeapsa va fi mai crudă, cu atît copilul se va răbuna mai crud și el, în absența ta, aștîndu-și pentru aceasta imaginația cu porecle, cu desemnuri grotești, cu legende înscodite pe socoteala ta, și batjocorindu-te copios.

În loc să-i atenueze înclinarea de-a rîde de defectul tău, asprimea ta l-o îndârjește și face ca'n mistea lui uricunea ta să ia proporții uriașe.

Dimpotrivă: dragostea și admirația pe care copiii știu s'o dea spontan, stăcer și fără rezerve, acelor care-o merită, dragostea și admirația atenuează importanța defectului, îl fac neobservat.

Talentul, tactul, răbdarea, fac să dispară infirmitățile.

Unui dascăl urât îi trebuie mai multe calități sufletesti ca să-și câștige inima copiilor...

Gîndiți-vă la Socrate, nu era un om mai urât ca el, în toată Atena. Dar nimeni n'a avut în Atena discipoli mai entuziaști ca urâtul Socrate.

În cazuri ca acesta, chiar porecla pe care ți-au dat-o copii la început, poate să ajungă ca pe buzele lor să-și capete un semn de desmierdare.

Tu fă-te în tot cazul că n'o știi și nu-i da importanță tratează-le-o ca pe-o jucărie copilărească spre care nu te poți coborî și vorbește-le de lucruri cari nu privesc persoana noastră mică și trecătoare.

Nimicurile copilăriei se vindocă prin demnitatea și superioritatea maturității.

Un profesor la istorie vorbea copiilor despre cultura egipteană de acum cinci mii de ani. Un mic delator dintre elevi se ridică brusc: „Domnule, iată că Preda vă poreclește Cot-codaci!” Profesorul îi privește o clipă apoi răspunde: „Peste atîi cinci mii de ani n'o să se mai știe nici despre voi nici despre mine. Apoi continuă liniștit lecția.

Răspunsul l-a pedepsit pe copil numai cît trebuia dar pe dascăl l-a lăștat.

Dr. Eugeniu Speranția

In jurul propagandei culturale în Bihor

O chestiune care aproape a trecut în domeniul trecutului, fără ca totuși să fi fost vreodată actualizată printr'un început serios de realizare.

Mai mult, din câte s'au scris asupra ei n'am găsit decît articolul „Monede talge” al scriitorului Tulbure, publicat în No. 57 al revistei „Țara Noastră”, care s'o trateze cu toată competența și seriozitatea ce comportă o asemenea chestiune.

Plecînd dela ideea că propaganda culturală e o absolută necesitate, mai ales aici la graniță, D-l Tulbure se ridică împotriva nepricepuților și samsarilor cari transformă această nobilă preocupare într'un mijloc de căpătuială și concludă că cei mai în măsură să se pună cu adevărat în slujba ei, atît prin competența cît și prin felul educației lor, sunt profesorii și învățătorii, făcînd o mențiune specială pentru majoritatea celor veniți din vechiul regat.

Desigur că D-sa n'a înțeles că numai corpul didactic trebuie să se pună la lucru în această direcție cu atît mai mult, cu cît — cu toate greutățile materiale prin care trece — și pînă astăzi tot numai acest năpăstuit corp a făcut operă culturală pozitivă.

D-l Tulbure spune într'un loc despre cultură că ea se rezumă în cuvintele: conștiință și suflet.

Suntem de aceeași părere, cu adaosul că înțelegem cultura numai ca o idee activă socială, care trebuie pusă în întregime la dispoziția mulțimei.

Dar, pentru că ea să poată fi răspîndită, celor ce devin răspînditori ei li se cere mai ales sinceritate și putere de a transforma ideea abstractă în idee vitală-activă. Deci sinceritate și acțiune.

Tineretul este și activ și sincer. Studențimea grupată sau răspîndită în societăți culturale, păstrînd contactul cu școala secundară din care a eșit și adăpîndu-se continuu la izvorul culturii naționale, este cea mai indicată să pună umărul alături de învățătorii și profesorii ei de ieri și de azi. Cum majoritatea studenților o formează fiii de țărani, ei ar constitui cea mai bună pleoară de propagandiști, atît în direcția culturii propriu zise cît și în aceea a educației cetățenești.

Preoții și ofițerii deasemeni în legătură cu serviciul lor, ar putea contribui realmente la realizarea acestei idei.

prof. A. Mavrodin.

Prestigiul nostru

Vorbesc de prestigiul nostru, al învățătorilor. Societatea de azi a ajuns pe cea mai de sus treaptă a materialismului. La alegerea carierelor se are în vedere acea care ajută mai mult la acumularea a cât mai multă stare materială. Sunt prea puțini cei cari se mai gândesc la binele obătesc. Idealismului și predomină materialismul și în mijlocul lumii atât de materialiste, un idealist e cotat, dacă nu ca țenic, ca unul vrednic de toată compătimirea, în tot cazul.

Și cine reprezintă mai mult idealismul, dacă nu misiunea noastră de apostoli? Înțelegem ușor dar, desele dialoguri ce ajung pe la urechile noastre, de felul următoarelor: „cine eră ala dragă”? Un învățător. „A, mă miram . . .” Sau: „La ce școală ți-ai dat copilul? — La normală. Vrei să-l faci învățător, de ce îți bași joc de viitorul copilului.”?

În setea lor de avuție, ei disprețuiesc cariera care nu este un atare izvor. De unde să-și dea seama acești oameni de marele rol al învățătorului? Dacă sunt și cari își dau seama, sunt puțini, puțini de tot; de aceea lesne de înțeles strâmbăturile de nas când aud de învățător și privirile de sus când îl văd, a „cuconișelor” și „domnișorilor”. Domaiile lor, purtători a fel de fel de titluri, unele mai pompoase decât altele, noi . . . învățători. Da, învățători! Suntem mândri de acest titlu. Privirile de sus ale „domniilor lor”, nu ne știrbesc nimic din mândria noastră. Nu ne știrbesc nimic, pentrucă atât cuconișele cât și domnișorii de azi, ori cât de sus puși, ne-au zis odinioară cu mult respect „domnu”. Nu chiar nouă, dar unora ca noi. Nouă ne zic astăzi, cei cari vor fi mâine ca ei, învățătorul a aprins în ei, cel dintâlu, făclia sacra a învățaturii și atunci fiecare a văzut în „domnul” lor, tot ce poate fi mai presus. Dacă astăzi îl disprețuiesc, de vină este educația primită în societate și în familie; e vinovată mentalitatea ce domina majoritatea societății de azi. Pe disprețul venit de la aceștia, nu dăm nimic. Prestigiul nostru nu e deloc scăzut, dacă noi ne îndeplinim cu sfințenie datoria. Ei din ignoranță desconsideră, nu cunosc adevărata valoare. Prestigiul nostru scade atunci când, din societate, o cât de mică parte, își da seama de chemarea noastră, dar observă abateri dela ea. Disprețul acela ne-ar costă. Dacă de aci vine scăderea prestigiului, atunci în noi este cauza. Deci de noi depinde menținerea prestigiului.

Mă adresez în special, vouă, dragi colegi, — cari ea și mine — abia ați apucat, pe greaua, dar nobila cale a apostolatului. Să ne ținem sus prestigiul; să căutăm a fi demni de chemarea noastră. Purțăm un mareș titlu, titlul Aceluia care a adus în lume: lumina, pace și iubire, să nu necinsim dar slăntul nume. Să fim cu adevărat învățători, nu numai între pereții clasei ci și în societate. Pe toate

calele și din toate puterile să muncim pentru ridicarea prestigiului învățătorului. Facând astfel — am credința — că vom putea schimba și mentalitatea despre care am vorbit.

Cât de bine trebuie să fie văzut învățătorul din Japonia, dacă un vesit general al acestei țări, a cerut drept răsplătă pentru victorii câștigate în războiu, să i se acorde titlul de „învățător al poporului!”

Doză vorbe pentru colegii veniți din vechiul regat: Știu că nu toți au venit de bună voie; ci au îndeplinit o dispoziție de ordin superior, o dispoziție care are la baza interesul general, național.

Atât timp, cât vor sta aici, să nu uite însă că noi, cei de dincolo de Carpați, avem o veche poliță de achitat: aceea a lui Gheorghe Lazar. Să fim dar, buni platnici, mai ales aici în Bihorul care a fost mai greu lovit de vitregia soartei.

Pentru toate cele spuse de mine, se vor ridica poate, unli colegi și vor spune, că în fața atâtor greutăți, nu vom putea duce lupta. Le răspund de pe acum, că dacă voim, putem. Să ne întoarcem o clipă la orele de istoria pedagogiei. Nu e mult de atunci mă adresez și de data asta tot colegilor tineri. Cât de mult ne entusiasmă profesorul, făcându-ne cunoștință cu marii pedagogi și operele lor! Cât de mult avânt ne însuflă spiritul de sacrificiu și iubirea de popor a acestora!

Luam fiecare câte unul de model și abia așteptam să terminăm, pentru a putea fi și noi o bucațică de Pestalozzi.

Ceva numai din entusiasmul de atunci, cât de puțin am face din ce ne propuneam în clipele acelea și vom face mult! Da, vom face, vom fi „învățători”!

D. Dumitrașcu

învățător șc. aplicație.

Exercițiile intuitive

Nu vreau să mai arăt și eu nețigăduita importanța a acestui obiect de învățământ în școala primară, recunoscut cred de toți învățătorii, ci vreau să arăt dacă așa cum se înțelege să se mai facă încă exerciții intuitive în unele școli, sunt într'adevăr exerciții intuitive.

De cum a înțrăt în a 7-a toamnă și copilul a fost dat „pe mâna dascălului” a rupt-o cu lumea lui de până atunci. Așteptați voi mult și bine jucărilor și voi tovarășii lui mai mici de joc pe uliți și prin grădini, căci el e școlar și trebuie să stea deacum câte o veșnicie de 5 ore în banca cu mâinile la piept sau la spate, cu ochii plini de teamă și nerăbdare aștintiți la domnul învățător care face cu ei între altele și ex. intuitive

Ce face școlarul bun?

Școlarul bun când intra în școala saluta frumos pe învățător și liniștit își ocupa loc în banca.

Ce datorința are omul față de cei ce l-a făcut?
 Omul față de Dumnezeu trebuie să fie mulțumitor.
 Unde învățăm noi a ne ruga lui Dumnezeu?
 La școală învățăm a ne ruga lui Dumnezeu.
 Ce numim noi școală?

Școala numim locul unde se adună copiii să
 învețe.

Ce fel de obiect e tabla?

Tabla e obiect de învățământ.

Ce formă are cartea?

Cartea are formă lungă, lată și înaltă.

Ce numim casă?

Casa numim locul unde locuiesc oamenii.

Unde locuiți voi?

Noi locuim în casă.

Cum numim casa?

Casa o numim zidire, etc. etc.

El a intuit atâtea lucruri în jocurile și jucăriile lui și cu atâtea plăcere căci le-a intuit din curiozitate. Ei, dar aici se schimbă lucrul! De acea doar e școala? Să se ducă cu el în grădina sau în câmp să-i arate lucruri noi sau să-i atâte curiozitatea pentru a privi și cunoaște mai amănunțit lucruri cunoscute? Dar asta ce mai însemnează? Asta-i școala? Dacă-i școală, fie școală! Și vrei să faci ex. intuitive „că să înveți pe copii cu răspunsuri logice?”

Posfăm de la mă rog manualul de ex. intuitive (ex. intuitive de pe manual!) de Vancu ediția din una mie opt sute și ceva sau chiar din secolul XX, sau oricare manual analog și voi face așa ex. intuitive cu micuții abia veniți de acasă din lumea lor de lucruri însuflețite, încât dacă vei fi și „un bun disciplinator” ai chiar frumoasa perspectivă de a fi notat „f. bine” la inspecție.

Toată greutatea e la început până desobinuești pe copil de a fi guraliv, de a-și „ține gura” să nu te tot plictisească cu întrebările lui căci acum e în școală nu acasă cu mama-sa și până-l obinuești să stea tăpân în banca și să memorizeze răspunsurile din carte (doar a veni să-l înveți *carte*) la întrebările ce i le pui. E greu într'adevar dar învățătorul nu se dă înapoi dela nici o greutate. După câtăva vreme, când copilul a început să priceapă cum merg lucrurile și după ce după mullă tocire și bătaie de cap a putut însărșit să țină minte răspunsurile ce trebuie să sbârnea când apeși pe butonul întrebare, succesul e asigurat. Ca „bun disciplinator” poți iarăș descurcă firele ce duc dela întrebare la răspuns când întâmplător s'ar încercă și ai primi alt răspuns decât cel din carte.

Acum poți fi mândru ca elevul tăi știu să răspundă „frumos”, știu să dea răspunsuri „logice”.

Ai început să le omori lumea lor frumoasă de realități vii împletite cu închipuliri în care se simțeau așa de bine; ai început să talocuești intuițiile vii cu vorbe goale, reci și fără înțeles; ai început să-i obișnuești să-și țină gura pentruca să nu poată fi în stare

să vorbească decât atunci când e întrebat și să nu-ți dea la întrebarea *a* decât răspunsul *b* necum *b-i*.

Mă întreb; aceste întrebări și răspunsuri de pe carte se numesc ex. intuitive? Dacă în felul acesta se înțeleg ex. intuitive, mie unul nu-mi pare rău că unli dintre noi nu știm să facem ex. intuitive.

După mine, aceste așa zise ex. intuitive le-aș numi oricum, le-aș grupă oriunde, numai la ex. intuitive nu.

Ii înveți să dea răspunsuri logice? Trebuie neaparat să memorizeze acele răspunsuri ca să fie logice? Altele nu pot fi? N'ar fi mai bine să-i scutești de de obișnuința de a-și „ține gura”? Ei au atâtea de spus! Să le dai atenție numai, să te intereseze povestirile lor, să vadă că-i ascuți cu plăcere și o să ramăi uimit de bogăția de cunoștințe și vorbe ce posedă.

Și din convorbirea asta a lor plăcută pentru ei și mai plăcută și pentru tine nu-i poți obișnui cu răspunsuri logice? Nu le poți corectă vorbirea? Nu-i mai bine să-i obișnuești cu răspunsurile logice din convorbirea zilnică, să-i corectezi și să-i complectezi răspunsurile ce dă toată ziua tuturor decât să-i înveți acele răspunsuri „logice” din carte și după ce a plecat acasă să vorbească tot cum știa el înainte de a veni la școală?

Dacă nici acest rost ce li se atribue acestor ex. intuitive nu-l au, pentruce se plictisesc copiii cu ele? Nu-i destul ca lecțiile de aritmetica și de foarte multe ori și cele de scris cetit sunt reci și moarte? Cel puțin ex. intuitive să fie vii intuind lucrurile însuflețite așa cum le văd copiii, nu moarte cum avem obiceiul să le dăm, făcându-le disecția. Și răspunsurile logice să le cerem de pretutindeni, din toate convorbirile și povestirile lor nu silindu-i cu memorizarea unor vorbe reci pe cari nu le înțeleg și cu earl îi plictisim de moarte.

I. Chirțescu
 Învățător, Sft. Nicolaiul român

Cum se poate ridica corpul didactic primar

Având în vedere starea materială și morală în care se află în prezent învățătorii și care stare va contribui la nesiguranța viitorului neamului nostru scriu cele de mai jos.

Tot răul eu îl văd și trebuie să-l recunoaștem cu toții, provine din cauza politice în învățământ. 1. Învățătorii fiind divizați în diferite partide politice, nu pot forma un bloc pentru a se impune guvernanșilor în satisfacerea revendicărilor lor. 2. Avântarea tinerilor abia ieșiți de pe băncile școlii într'o politică militantă, negliindându-și cariera și dedându-se la o mulțime de acte nedemne de care satul va ține cont.

Pentru aceasta, o mare vină o au guvernanții, cari caută prin toate mijloacele să atragă pe învățător în politică. Deci să nu se condamne prea mult învățătorul, care a ieșit idealist din școală, dar a fost forțat să intre în politică. Mijloacele le știm cu toții și nu le vom mai arăta și eu aci.

Învățătorul nu trebuie să facă politica de partid cel puțin timp de 10 ani dela intrarea sa în învățământ. Rostul lui e ca să ridice satul în care își exercită această frumoasă carieră. Și-l va ridica prin atenția ce o va da instrucției elevilor, care vor deveni cetățeni ai satului și ai țării. Dând importanță pregătirii elevilor pentru viața reală, va putea avea mai târziu mulțumirea că a dat țării cetățeni conștienți de rostul lor în societate. Activitatea lui va putea fi îndreptată și în afară de școală prin inițiativa și ajutarea la construirea de școli (problemă actuală) și înzestrarea lor cu cele necesare. Apoi cursuri cu adulții, conferințe, teatru, corul la biserică, grădina școlară. Pentru acestea va avea concursul tuturor, numai ne făcând politică.

Va trebui însă, să facă educație politică sateenilor, îndemnându-i și pe ei ca, în fața intereselor comune, să lase politica la o parte și să fie uniți. Pentru aceasta, cel mai bun mijloc e exemplul dat de învățător. Nu va crede la început sateanul că D-l învățător nu le spune aceasta în interesul partidului său, dar când se va convinge, după un timp oarecare, va asculta de sfatul învățătorului.

Muncind și având tot timpul o purtare demnă, nici nu-și închipue învățătorul cât de mult va valora în ochii sateanului! Ori cât de mult ar căuta apoi puștii, cărora nu le plac ochii d-lui învățător, să-l descrediteze în fața celorlalți, nu vor putea reuși neavând motive și nici nu vor mai avea curajul să o facă.

Învățătorul să fie în bune raporturi cu preotul și fruntașii satului și să arunce în toate părțile numai vorbe bune, chiar și dușmanilor și să fie sigur că curând va avea dragostea și stima satului și cuvântul lui va fi ascultat. Să caute să studieze tot timpul liber. Având această ființă timp de 10 ani, învățătorul se va forma pe sine și va forma și satul, pe care va putea apoi conta în ori și ce împrejurare. Atunci va putea face politica învățătorului și să fim siguri că politica lui va fi cea mai sănătoasă. Urmând acest drum, care e foarte greu pentru mulți (sigur că dintre cei slabi), corpul didactic primar, care acum e desconsiderat de îmbogațiți în timp scurt, se va ridica la înălțimea pe care o merită. Mulți dintre acei cărora le e greu acest drum, vor spune că acestea sunt gogoși. Eu o spun însă dintr-o mare convingere și mai ales pentru învățătorii tineri, cari au energia necesară pentru a merge pe acest drum anevoios, dar sigur de izbândă!

Andrei Sorescu
Instituitor șc. aplicație.

PARTEA OFICIALĂ

No. 956 din 13 Martie 1925.

Vă invităm, ca cei mult până la 1 Aprilie a. c. să ne înaintați date exacte de suprafețele de teren cu care este împroprietărită școala.

No. 798 din 13 Martie, 1925.

Spre știre și strictă conformare Vă comunicăm ord. Inspect. Reg. No. 2213/925, precum urmează:

Articolul 159 din legea învățământului primar prevede un spor de 50% la leafa de bază tuturor membrilor corpului didactic și normaliştilor care vor merge să funcționeze în județele notate în acel articol, dar cari nu sunt originari din acele județe.

La acest spor sunt îndreptățiți toți acei membri ai corpului didactic primar sau normalişti cari au venit — după promulgarea legii adecă după 1 Sept. 1924, să funcționeze la vreun post din Jud. Bihor dar nu sunt originari din nici unul din județele citate în sus menționatul articol.

Toți membrii corpului didactic primar sau normaliştil veniți din vechiul Regat, indiferent de data venirii lor în acest județ, pentru a putea beneficia — și cei din categoria primă și cei din 2-a — sunt obligați să-și dea angajamentul că vor servi în județul în care au fost numiți cel puțin 4 ani.

Aceste angajamente se vor înainta la inspectorat împreună cu statele de plată. Fără acest angajament, inspectoratul nu ordonătează sporul de 50%.

Inspector școlar ss. *Gocan*. Șeful serviciului ss. *Laslo*.

No. 709 din 13 Martie, 1925.

Ministerul cu ord. Nr. 10221/925 a dispus ca suplinitorul Petre Păsculescu, să fie îndepărtat pentru totdeauna din învățământul primar, pentru că în timpul de o lună cât a funcționat ca învățător suplinitor la școala din com. Incăratnici județul Orhei, a luat bani dela părinții copiilor pentru cumpărare de cărți, cu care bani a dispărut; a luat apoi dela comitetul județean al orfanilor de război, în baza titlurilor de pensie ale văduvelor, suma de Lei 1635 pe care de asemenea și-a însușit-o.

De altminteri, acest suplinitor a mai fost îndepărtat din învățământ în vechiul regat, în anul 1922 pentru fapte de același natură.

865 din 13 Martie, 1925.

Ministerul Instrucțiunii Direcția Generală a învățământului Primar și Normal Bir. B. cu ord. No. 98878/924. ne comunică următoarele :

Domnule Revizor,

Suntem informați că trimiși speciali ai revistei „Lumea Copiilor” cutreeră școlile servindu-se de o recomandare a Ministerului din anul trecut și impun și învățătorilor și copiilor cumpărarea revistei.

O asemenea procedură nu se poate încuviința de Minister și în consecință comunicați imediat direcțiilor școlilor că Ministerul nu impune nimănui și cu atât mai mult interzice intervenția persoanelor străine în asemenea chestiuni și în numele Ministerului.

Recomandarea de care s'au servit anul trecut se revoacă. Director general ss. *Petre Ghifescu.*

No. 738 din 13 Martie, 1925.

Spre știre și strictă conformare Vă comunicăm, că în orice chestii aveți, să Vă adresați forurilor în drept pe cale ierarhică prin Rev. Școlar și nu dea dreptul autorităților superioare.

Orice chestie fie de orice natură, care va fi înaintată forurilor superioare cu încunjurarea căii ierarhice, va rămâne neresolvată.

Nr. 787 din 13 Martie, 1925.

Spre știre și orientare Vă comunicăm ord. Inspect. Reg. No. 11911/925 precum urmează :

Avem onoare a vă comunica mai jos ordinul Min. No. 137904/924 spre știre și conformare :

Domnule Inspector Șef. Cu adresa Nr. 289403/924. Ministerul Finanțelor făcându-ne cunoscut, că începând din luna Martie 1925, pentru a se intra în prevederile art. 75 din legea asupra contabilității publice, privitor la achitarea salariilor la 20 a fiecărei luni, Administrațiile financiare vor refuza să achite ordinele de plată liberate până la acea dată. Vă rugăm în consecință a nu mai emite ordine de plată pentru salariile lunare înainte de data fixată, spre a nu se considera drept șicană refuzarea din partea Ad-țțiilor financiare, în cazul prezentării la plată a titularilor : Dir. Gen. ss. *Spirescu*, subdirector ss. *Anghelescu*, Inspector șef ss. *Gocan*.

No. 2631 din 13 Martie, 1925.

Avem onoare a Vă înainta mai jos ord. Min. Instr. No. 2681/925 referitor la prof. de religie la școlile primare :

În referire la raportul Dv. No. 1694 din a. c. avem onoare Vă face cunoscut că nu se aprobă

propunerea ce o faceți de a se plăti separat profesori de religie la școlile primare. Religia după lege se predă de către învățători.

Dacă confesiunea vrea să se intereseze de predarea religiei o privește, plata este în sarcina ei. Inspector Șef. ss. *Gocan*.

No. 726 din 25 Febr., 1925.

Spre știre și conformare Vă comunicăm că Subprefectura jud. prin gazeta oficială a jud. Bihor numărul 6 a dat ordin tuturor primăriilor comunale, ca acolo unde nu sunt percepute de stat, amenziile pentru absențele nemotivate ale școlărilor să se încaseze de către primării.

Convocare.

În conformitate cu dispozițiile din Statute, prin aceasta convoc conferința învățătorilor subsecției ce se va ține la Oradea-Mare pe ziua de 6 Aprilie a. c. dimineața la ora 9 la școala primară de stat No. 8 strada Alexandri, fostă Teleki, No 13 cu următoarea programă :

- 1 Cîvînt de deschidere.
- 2 O lecțiune practică din Aritmetică : regula de trei simplă cu exemple amestecate, predată de un membru designat din partea conferinței.
- 3 Combaterea alcoolului : Disertație obligatorie pentru fiecare membru, predată de un membru designat din partea conferinței.
- 4 Pronunțare asupra scripturii primită din partea învățătorilor urbani din Oradea-Mare.
- 5 Propuneri și interpellări.
- 6 Încasarea taxelor.
- 7 Constatarea prezențelor.

Atrag atențiunea Domnilor membri, că cei ce nu vor participa la conferință și nu vor fi gata cu lucrările mai sus indicate vor fi înaintați și conform regulamentulului asupra pedepșii.

Metellu Saciu

țav. președintele subsecției

Mal estin ca ori unde !

Librărie—Papetărie

Oradea-Mare, Piața Unirii 16.

CORVINA

Depozit de cărți de școală, cărți, literare și de știință ; biblioteca „Pentru toți”. „Căminul” etc. Depozit de hârtie. Furnituri de birou și recuzite de tot felul pentru școli.

Rugăm pe colegi să ne achite abonamentul : 80 Lei până la 1 Sept. a. a. sau 120 Lei pe anul întreg.

Circular

**ca tre Direcțiunile școlilor primare
din județ**

No. 3918 din 4 Martie, 1925.

În baza ord. Nr. 764--926 al. Min. Industr. și
Comerțului, Direcțiunea generală a Statisticii, servi-

ciul regional din Cluj, Va invităm, ca în termen de
48 ore să ne înaintați conform modelelor de mai jos
cate două tablouri de situația bibliotecii dela școala
de sub. direcțiunea D-voastră.

Unde nu sunt biblioteci, ne veți prezenta un ra-
port simplu negativ

Biblioteci și săli publice de lectură în anul 1923--1924

No. curent	Numele comunelor	Județul	Biblioteci de stat					Biblioteci particulare					Observațiuni
			Numărul	Totalul volumelor	Totalul cititorilor	Veniturile anuale		Numărul	Totalul volumelor	Totalul cititorilor	Veniturile anuale		
						Lei	Lei				Lei	Lei	
			1923 1924	1923 1924	1923 1924	1923 1924	1923 1924	1923 1924	1923 1924	1923 1924	1923 1924	1923 1924	

Repartiția bibliotecilor române și minoritare în anii 1922--1923--1924

No. curent	Numele comunelor	Județul	Categoriile de biblioteci						Observațiuni			
			Române	Ungurești	Germane	Evreești	Rusești	Altele				
										1922 1923 1924	1922 1923 1924	1922 1923 1924

// DOROTHEUM //

blou de licitații Str. Ciorogariu No. 14

Primește și vinde în licitații
pe lângă condiții avanta-
gioasă obiecte de artă: Por-
celanuri, tablouri, lucruri
de mână, mobile etc., etc.

În atențiunea onor. public!

Pentru curs. de adulți.

- Popescu - Băjenaru

Abecedarul adultului

Lei 25

Tănăsescu - Costacea

Cartea adultului L. 40

La librăria „Corvina” Oradea-Mare

**Firmă Românească
„CORVINUS”**

**Institut de liniatură, fab-
rică de registre și legă-
turi de cărți**

ORADEA-MARE

Bulev. Regele Ferdinand 16.

Proprietar: ILIC FERDINAND